

Міністерство освіти і науки України
ВСП Інститут інноваційної освіти
«Київського національного університету будівництва і архітектури»

Затверджено

Вченою радою ВСП ІІНО КНУБА
протокол від 2019 р. № 8

Голова вченої ради

[Signature]
О.А.Никитюк

СИЛАБУС

Облік і аудит

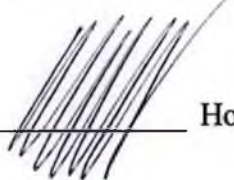
Назва дисципліни

освітній рівень	<i>перший (бакалаврський) рівень вищої освіти</i> <i>(назва освітнього рівня)</i>
галузь знань	281. Публічне управління та адміністрування
спеціальність	281. Публічне управління та адміністрування
спеціалізація	281. Публічне управління та адміністрування
освітня програма	Публічне управління та адміністрування
мова навчання	українська

Силабус навчальної дисципліни «*Облік і аудит*» розроблений на підставі програми навчальної дисципліни «*Облік і аудит*», затвердженої на засіданні Методичної комісії (протокол від «09» _____ 09 2019 р. № 3) та Вченої ради (протокол від «12» _____ 09 2019 р. № 8).

Розробник Новикова І.В. д.е.н., професор, завідувач кафедри економіки та менеджменту

Затверджено на засіданні навчально-методичної комісії (протокол від «2.09» 2019 р. № 4).

Голова навчально - методичної комісії _____ Новикова І.В.

Політика навчальної дисципліни

Політика щодо дедлайнів та перескладання:

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (0,5 бала). Обов'язковою є присутність студента на модульному та підсумковому контролях. Перескладання модулів відбувається із дозволу кафедри та навчального відділу за наявності поважних причин. Системно і регулярно переглядати лекційний матеріал, працювати з навчальною та науковою літературою. Здавати самостійні роботи та завдання у визначені терміни. Обов'язковою є присутність студента на модульному та підсумковому контролях. Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем у друкованому або електронному вигляді виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.

Політика щодо академічної доброчесності: Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.

Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідувати заняття. Допускається 1 пропуск з поважних причин, який не впливатиме на систему оцінювання. Про відсутність з поважних причин доводити до відома викладача заздалегідь. За об'єктивних причин (наприклад,

хвороба, міжнародна мобільність, карантинні обмеження) навчання може відбуватись в он-лайн формі. У будь якого випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом.

ЗМІСТ

1. Сфера застосування
2. Опис дисципліни
3. Навчальна програма дисципліни
  - 3.1. Мета та завдання навчальної дисципліни
  - 3.2. Зміст навчальної дисципліни
4. Робоча навчальна програма дисципліни, плани лекцій та практичних (семінарських) занять, завдання для лабораторних робіт та самостійної роботи студентів з дисципліни
  - 4.1. Тематичний план дисципліни
    - 4.2. Плани лекцій та практичних (семінарських) занять. Завдання для лабораторних робіт. Завдання для самостійної роботи студентів
    - 4.3. Засоби для проведення поточного та підсумкового контролю
    - 4.4. Перелік рекомендованих підручників, інших методичних та дидактичних матеріалів
5. Критерії оцінювання результатів навчання студентів
  - 5.1. Схема нарахування балів з дисципліни
  - 5.2. Умови нарахування балів
  - 5.3. Критерії підсумкового оцінювання
6. Комплексна контрольна робота (ККР) для перевірки знань з дисципліни

1. СФЕРА ЗАСТОСУВАННЯ

Цей силабус поширюється на усі структурні підрозділи ВСП
«Інститут інноваційної освіти КНУБА»

2. ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

2.1. для студентів освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» напряму підготовки «Публічне управління та адміністрування»

1.	Шифр дисципліни (ідентифікатор)	
2.	Тип дисципліни	обов'язкова
3.	Попередні умови	попереднє вивчення дисциплін: Статистика, Фінанси, гроші та кредит
4.	Триместр	8 (денна форма)
5.	Кредити ECTS	5
6.	Заняття з викладачем	
7.	Форми підсумкового контролю	залік
8.	Методи проведення	лекції, практичні заняття, індивідуальні заняття, консультації

9.	Результати навчання	<ul style="list-style-type: none"> - визначати сутність та види обліку та аудиту; - описувати характерні ознаки зовнішнього та внутрішнього аудиту; - порівнювати середовище діяльності зовнішнього та внутрішнього аудитора; - визначати бухгалтерський та аудиторський ризик; - здійснювати оцінку системи обліку та внутрішнього контролю на підприємстві; - виконувати аудиторські процедури; - аналізувати фінансовий стан підприємства з метою формування висновку щодо подальшої діяльності підприємства; - планувати проведення аудиторської перевірки з урахуванням діяльності замовника аудиту та інформаційних потреб користувачів інформації; - формулювати думку аудитора щодо системи обліку та звітності клієнта; - надавати рекомендації підприємству щодо виправлення помилок, допущених у звітності; - підбирати найбільш сприятливі аудиторські докази та оцінювати їх достатність на формування думки аудитора щодо звітності підприємства
----	---------------------	---

10.	Зміст дисципліни	<p>Сутність аудиту. Регулювання аудиторської діяльності Методи аудиту фінансової звітності Аудиторський ризик і оцінювання системи внутрішнього контролю Планування аудиту Аудиторські докази та робочі документи аудитора Аудит фінансової звітності Аудиторський висновок та інші підсумкові документи Підсумковий контроль Реалізація матеріалів аудиту Аудиторські послуги, їх об'єкти і види Внутрішній аудит: його сутність, об'єкти, суб'єкти Методичні прийоми внутрішнього аудиту Реалізація матеріалів внутрішнього аудиту</p>
11.	Література	<p>1.Аудит: Підручник / За ред..Г.М.Давидова, М.В.Кужельного. – 2-ге вид., перероб. і доп.- К.:Знання, 2009. – 495.</p> <p>2.Аудит: Навчальний посібник /В.П.Пантелєєв. – К.:ВД «Професіонал», 2008. – 400 с.</p> <p>3.Аудит: теорія і практика: Навчальний посібник / Л.М.Чернелєвський, Н.І.Беренда. – К.: Хай-Тек Прес, 2008. – 560 с.</p> <p>4.Кулаковська Л.П. Основи аудиту Навчальний посібник / Л.П.Кулаковська, Ю.В.Піча. – 4-е виж. – К.:Каравела, 2008. – 312 с.</p> <p>5.Огійчук М.Ф. Аудит: організація і методика: Навчальний посібник / М.Ф.Огійчук, І.Т.Новіков, І.І.Рагуліна. – К.: Алерта, 2010. – 584 с.</p>

3. НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ

Анотація змісту нормативної дисципліни «Облік та аудит» затверджена в складі її Освітньо-професійної програми підготовки бакалавра за спеціальностями напряму 281 «Публічне управління та адміністрування».

3.1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Дисципліна “Облік і аудит” передбачає опанування студентами теоретичних засад та певних практичних навичок облікової та аудиторської практики в Україні, ознайомлення з методичними прийомами аудиту окремих суб’єктів підприємництва.

Основною метою вивчення курсу – є формування системи теоретичних знань щодо проведення незалежної аудиторської перевірки фінансової звітності та інших видів аудиторських послуг; обґрунтування власної думки щодо достовірності фінансової звітності та фінансового стану суб’єктів господарювання.

Основні завдання предмету, які мають бути вирішені у процесі викладання дисципліни, є надання студентам:

- знань з теорії контролю та основ аудиту;
- - теоретичних знань та практичних навичок із застосування організаційних та методичних прийомів аудиту;
- практичних навичок з оцінки фінансово-господарської діяльності та розробки стратегії розвитку підприємства;
- вміння формувати та обґрунтовувати висновки.

Вивчивши курс студент повинен вміти:

- вільно орієнтуватися в теоретичних та практичних проблемах аудиту;

- вміло використовувати методи і процедури аудиту для оцінки діяльності підприємства;
- прогнозувати і знаходити шляхи підвищення ефективності діяльності підприємства;
- розробляти і приймати обґрунтовані управлінські рішення;
- формувати та обґрунтувати власну думку про стан фінансової звітності та фінансовий стан суб'єктів підприємництва

3.2.ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Вступ.

Мета і завдання курсу. Суть, функції та принципи контролю у суспільстві. Організаційна структура контролю у суспільстві. Взаємозв'язок контролю з іншими функціями управління. Класифікація видів контролю та їх характеристика.

Модуль 1. Теоретичні та організаційні основи аудиту.

Тема 1. Сутність і предмет аудиту.

Виникнення аудиту та розвиток аудиторської діяльності. Етапи розвитку аудиту та їх характеристика. Ознаки необхідності виникнення аудиту та розвиток аудиторської діяльності в Україні Мета та визначення аудиту Класифікація аудиту та відмінність від ревізії. Предмет аудиту. Об'єкти аудиту , їх класифікація та параметризація.

Тема 2. Регулювання аудиторської діяльності та її інформаційне забезпечення.

Управління аудиторською діяльністю. Правове регулювання аудиторської діяльності. Організація аудиторської діяльності. Аудитор, статус. Сертифікація аудиторів.

Тема 3. Методи аудиту фінансової звітності та критерії її оцінювання.

Метод аудиту. Загальнонаукові методи. Класифікація методів аудиту. Ознаки оцінювання фінансової звітності. Критерії оцінювання фінансової звітності.

Тема 4. Аудиторський ризик і оцінювання системи внутрішнього контролю.

Аудиторський ризик. Складові аудиторського ризику. Модель аудиторського ризику. Розрахунок аудиторського ризику. Суттєвість, межа суттєвості. Помилки та шахрайство в аудиті. Вивчення і оцінювання внутрішнього контролю.

Тема 5. Планування аудиту.

Етапи планування. Процес проведення аудиту. Критерії відбору клієнтів. Загальний план аудиту. Програма аудиту. Аудиторські процедури. Види аудиторських процедур.

Тема 6. Аудиторські докази та робочі документи аудитора.

Сутність аудиторських доказів. Види аудиторських доказів. Прийоми і процедури тримання аудиторських доказів. Робочі документи аудитора. Класифікація робочих документів аудитора. Зберігання і використання робочих документів аудитора.

Модуль II. Методика проведення аудиту.

Тема 7. Аудит фінансової звітності.

Користувачі фінансової звітності. Якісні характеристики фінансової звітності. Методика аудиту активів, пасивів. Методика досліджень форм фінансової звітності. Аудит облікової політики. Аудит результатів діяльності підприємства.

Тема 8. Аудиторський висновок та інші підсумкові документи.

Загальні вимоги до аудиторського висновку. Структура аудиторського висновку. Види аудиторських висновків. Порядок складання аудиторських висновків. Інші підсумкові документи за наслідками аудиту.

Тема 9. Підсумковий контроль .

Підсумковий контроль в аудиті. Контроль якості аудиторських послуг. Події після дати балансу.

Тема 10. Реалізація матеріалів аудиту.

Аналіз і оцінка матеріалів аудиту. Форми реалізації матеріалів. Контроль виконання рекомендацій і пропозицій аудитора. Відповідальність суб'єктів аудиторської діяльності.

Тема 11. Аудиторські послуги, їх об'єкти і види.

Сутність аудиторських послуг. Види аудиторських послуг. Супутні та інші послуги.

Тема 12. Внутрішній аудит: його сутність, об'єкти і суб'єкти.

Суть внутрішнього аудиту. Об'єкти внутрішнього аудиту. Суб'єкти внутрішнього аудиту. Функції внутрішнього аудиту. Планування роботи внутрішнього аудитора.

Тема 13. Методичні прийоми внутрішнього аудиту.

Способи і методичні прийоми внутрішнього аудиту. Методичні прийоми внутрішнього операційного аудиту. Методичні прийоми внутрішнього аудиту на відповідність. Аудит стратегії функціонування підприємства в зовнішньому середовищі.

Тема 14. Реалізація матеріалів внутрішнього аудиту.

Узагальнення роботи внутрішнього аудитора. Аналіз і оцінка матеріалів внутрішнього аудиту. Розробка та реалізація системи заходів внутрішнього аудиту.

4.4. ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНИХ ПІДРУЧНИКІВ, ІНШИХ МЕТОДИЧНИХ ТА ДИДАКТИЧНИХ МАТЕРІАЛІВ

Основна література, методичне забезпечення, ресурси

1. Податковий Кодекс України від 2 грудня 2010, № 2755-УІ/
2. Закон України «Про аудиторську діяльність» від 14.09.2006, № 140-У.
3. Закон України “Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні”, затв. Постановою Верховної Ради України від 16,08,1999 р.
4. Аудит: Підручник / за ред.. Г.М.Давидова, М.В.Кужельного. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К.:Знання. 2009. – 495 с.
5. Аудит в Україні: Збірник нормативно-правових актів. – К.:Юрінком Інтер. 2006. – 320с.
6. Ватуля І.Д. Аудит: практикум / І.Д.Ватуля, Н.А.Канцедал, О.Г.Пономаренко. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 304 с.
7. Гончарук Я.А. Аудит: навчальний посібник /Я.А.Гончарук, В.С.Рудницький. – К.: Знання. 2007. – 413
8. Деєва Н.М. Аудит: Навчально-методичний посібник /Н.М.Деєва, О.І.Дедіков .- К.: Центр учбової літератури. 2007. – 184 с.
9. Ільїна С.Б. Основи аудиту: Навчально-практичний посібник. - К.: Кондор, 2006 р. – 378 с.
- 10.Кулаковська Л.П Основи аудиту: навчальний посібник /Л.П.Кулаковська, Ю.В.Піча. – 4-е вид. – К: Каравела, 2008. – 312 с.
11. Міжнародні стандарти аудиту, надання впевненості та етики: Видання 2006 р. /В.О.Селезньова, О.Л.Ольховікова. – К: ТОВ «ІАМЦАУ «СТАТУС». 2006. – 1152 с.

12. Огійчук М.Ф. Аудит: організація і методик. : навчальний посібник / М.Ф.Огійчук, І.Т.Новіков, І.І.Рагуліна. – К.:Алерта. 2010. – 584.
13. Пантелєєв В.П. Аудит: Навчальний посібник \В.П.Пантелєєв . – К.:ВД «Професіонал», 2008. – 400 с.
14. Ромашко О.М. Плани семінарських занять з методичними вказівками для підготовки до семінарських занять та виконання завдань самостійної роботи / О.М.Ромашко. – К.:Університет економіки та права «КРОК». 2010. – 15 с.
15. Суха О.Р. Аудит: Навчальний посібник \О.Р.Суха. – Львів: Новий світ-2000. 2009. – 284 с.
16. Чернелєвський Л.М., Беренда Н.І. Аудит: теорія і практика., К.:Хайтек-прес», 2008.
17. www.rada.gov.ua (сайт Верховної Ради України)
18. www.sau-apu.org.ua (сайт Аудиторської Палати України та Спілки аудиторів України)

ДОДАТКОВІ ДЖЕРЕЛА

19. Адамс Р. Основы аудита: пер. с англ. – М.:Аудит: ЮНИТИ, 1995. – 398 с.
20. Аудит: Застосування міжнародних стандартів аудиторській практиці України: Навчальний посібник / За ред..І.І.Пилипенко. – К.:ТОВ «ІАМЦАУ «СТАТУС», 2005. – 172 с.
21. Аренс Е.А., Лоббек Дж.К Аудит М.: ФиС, 1995.
22. Аудит Монтгомери Пер с англ..под ред. Проф..Я.В.Соколова. - М.: Аудит:ЮНИТИ, 1997.- 542 с.

23. Безуглова Т.Г. Організація і методика аудиту: навчальний посібник /Т.Г.Безуглова, Н.С.Усик. – Університет «Україна». 2007. – 372 с.
24. Бутинець Ф.Ф. Аудит: Підруч.для студ.спеціальності «Облік і аудит» вищ.навч.закл. -3-тє вид., доп.і перероб. – Житомир: Рута, 2005.
25. Бурова Т.А. Аудит (тести, задачі, ситуації) :Навчальний посібник. – Миколаїв: МДУ, 2010. – 160 с.
26. Woolf,Е. Auditing Today. Prentice-Hall Int,-London, 1990.
27. Гаманкова О.О. Облік і аудит у страхових організаціях : Навчально-методичний посібник для самостійного вивчення дисципліни /О.О.Гаманкова. – Вид.2-ге. Без змін. – К.КНЕУ, 2006. – 184 с.
28. Давидов Г.М. Аудит: навч.посібник.- К.- Т-во “Знання, КОО, 2004..
29. Джерелейко С.Д. Основи аудиту: Підручник – Хмельницький: ПВНЗ «УЕП», 2007. – 144 с.
30. Gray, I and Manson.S.The audit Proces. Van Nostrand Reinhold.- London, 1989.
31. Josephine Maltby, Cases in auditing, рср.-London, 1991.
32. Каменська Т.О. Внутрішній аудит : Сучасний погляд: [моногр.] Т.О.Каменська; Нац.акад. статистики, обліку та аудиту. – К.:ДП «Інформ.аналіт.агенство». 2010. – 499 с.
33. Петрик О.А. Організація і методика аудиту підприємницької діяльності: навчальний посібник /О.А.Петрик, В.Я.Савченко, Д.Є.Свідерський. – К.:КНЕУ, 2008. – 472 с.
34. Петрик О. Аудиторський висновок і його види // Бухгалтерський облік і аудит. – 2005. - № 2. – с 56-62.

35. Пилипенко І.І. Аудит: Методика документування /І.І.Пилипенко. – К.:Інформаційно-видавничий центр Держкомстату України, - 2003. – 457 с.
36. Пшенична А.Ж. Аудит. Навчальний посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2008 – 319 с..
37. Робертсон Джек К. Аудит Контакт, 1993.
38. Романцев А.Н., Одинцов Б.Е. Компьютеризация аудиторской деятельности М.:Аудит, 2001
39. Романов А.Н, Одинцов Б.Е. Автоматизация аудита. – М: Аудит, ЮНИТИ. 2002,
40. Тринька Л.Я. Суттєвість в бухгалтерському обліку та аудиті: причини і наслідки. // Вчені записки Університету «КРОК», Вип.17. – К. – 2008 – 214-222
41. Sherer, M & Kent, D.Auditing and Accountability, PCP.- London, 1983.
42. Шеремет А.Д., Суйц В.П. Аудит. - М.:Инфра-М., 1995.
43. Фридман Пол. Аудит .- М.:Аудит, 1994.
44. Усач Б.Ф. Аудит: Навч.посіб / Б.Ф.Усач. – 4-е вид, стер. – К.:Знання, 2007. - 231 с.
45. Утенкова К. Аудит с нуля / ред..Я.Кавторєва. – Х.:Фактор, 2009. – 304 с.